

LUONNOSVAIHEEN VASTINEET

PROJEKTIN NIMI SIIKAJOKI, PAAVOLAN LUKKARINPUISTON JA TIEALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAA- JENNUS	PÄIVÄYS 20.11.2024
--	-----------------------

Asemakaavan valmisteluaineisto pidettiin yleisesti nähtävillä 26.4-26.5.2023 mielipiteitä ja lausuntoja varten. Asemakaavan valmisteluaineistosta saatiin nähtävilläolon aikana viisi lausuntoa. Ohessa on koottuna valmisteluaineistosta saatu palaute sekä niihin laaditut vastineet.

Lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan museo:

Rakennettu kulttuuriympäristö:

Siikajoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Paavolan kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennusluonnoksesta Lukkarinpuiston alueella. Asemakaavan muutos koskee Paavolan asemakaavan kortteleita 2, 4, 5 ja 29 sekä siihen liittyviä katu-, liikenne- ja virkistysalueita. Tämä museon lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Suunnittelualue sijaitsee Paavolantien eteläpuolella Lukkarinpuiston alueella. Alueen pinta-ala on n. 7,4 ha. Alueen eteläosassa on vanhusten palveluasuntoja, Kortekankaantien varressa kaksi rivitaloa sekä muutama omakotitalo ja pohjoisosassa Paavolan seurakuntatalo.

Paavolan kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennusluonnoksen suunnittelualueella sijaitsee kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan yksi maakunnallisesti merkittävä kohde: Paavolan vanhustentalot. Tämä Oulun koulun arkkitehtuuria edustava kohde on osoitettu asemakaavaluonnoksessa seuraavin suojelumerkinnöin ja -määräyksin:

Maakunnallisesti arvokas kohde.

Rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kyläkuvan kannalta arvokas rakennus, jota MRL 57.2 §:n nojalla ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavat korjaustoimenpiteet, muutokset ja pihapiirin täydennysrakentaminen tulee olla sellaista, että rakennuksen ja pihapiirien erityiset arvot säilyvät. Ennen rakennusta tai sen lähiympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Oleellista on, että suojelukohteen viereen samalle tontille osoitetulle uuden ohjeellisen rakennusalan alueelle mahdollisesti rakennettavan rakennuksen osalta vaaditaan korkeaa arkkitehtonista tasoa.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Paavolan kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennusluonnoksesta Lukkarinpuiston alueella rakennettavan kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologia:

Siikajoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa koskien Paavolan Kirkonseudun asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa Lukkarinpuiston alueella. Asemakaavan muutos koskee Paavolan asemakaavan kortteleita 2, 4, 5 ja 29 sekä niihin liittyviä katu-, liikenne- ja virkistysalueita. Tämä Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Suunnittelualue (n. 7,4 ha) sijaitsee Paavolantien eteläpuolella Lukkarinpuiston alueella. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu Paavolantie Pehkolantien ja Lukkarinpuiston väliseltä alueelta. Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan rivi- sekä pientalorakentaminen Lukkarinpuiston alueelle. Lisäksi tarkastetaan korttelirajauksia toteutuneen tilanteen mukaiseksi.

Suunnittelualue on kuulunut viimeksi arkeologisen inventoinnin piiriin vuonna 1997 (Ruukki inventointi 1997). Suunnittelualueella ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Muinaisjäännöstiedon tilanne on todettu suppeasti kaavaselostuksen kohdassa 3.5.1. Asemakaavan perusselvitykset ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman luvussa 1.6 Asemakaavan perusselvitykset.

Suunnittelualueella sijaitsee karttatarkastelun perusteella muu kulttuuriperintökohde Kortetkangas (muinaisjäännöstunnus 1000047485). Kortetkankaan torppa on määritelty muuksi kulttuuriperintökohteeksi, sillä se on perustettu vuonna 1784, ja ainoastaan vuotta 1750 vanhemmat torpanpaikat luetaan kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Aluetta on muokattu voimakkaasti vielä 1900-luvulla sen ollessa viljelyksessä, ja alueella sijainneen tilan viimeisiä rakennuksia on purettu vuosina 2017-2019. Kohteella Kortetkangas ei ole vaikutusta muuttuvaan maankäyttöön, mutta tieto kohteesta on lisätävä kaavaselostukseen. Museo suosittelee, että kaavaselostukseen lisätään oma luku arkeologisen kulttuuriperinnön käsittelylle.

Kaavahankkeessa ei ole tarkoitus tehdä uusia arkeologisia selvityksiä. Vaikka alueen arkeologinen selvitys on jo vanha, riittää tässä tapauksessa alueen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta sen tilanteen toteaminen kaavaselostuksessa. Kyseisen tiedon yhteydessä tulee mainita päivämäärä, milloin tieto on tarkistettu muinaisjäännösrekisteristä.

Vastine:

Rakennettu kulttuuriympäristö:

- *Merkitään tiedoksi.*

Arkeologia

- *kaavaselostukseen lisätään oma luku arkeologisen kulttuuriperinnön käsittelylle. Kortetkankaan tilan alueelta on purettu vanhaa rakennuskantaa pois vuosien 2017–2019 aikana. Kaikki niihin liittyvät rakenteet ja rakennukset on purettu.*

Pohjois-Pohjanmaan ELY:

Ympäristö ja luonnonvarat -vastualue

Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö

Alueidenkäyttöryhmä

Asemakaavan muutos koskee kortteleita 2, 4, 5 ja 29 sekä siihen liittyviä katu-, liikenne- ja virkistys-alueita. Suunnittelualue sijaitsee Paavolantien eteläpuolella Lukkarinpuiston alueella. Lisäksi suunnittelualueena on Paavolantien osa Lukkarinpuiston ja Pehkolantien väliseltä alueelta. Kaavalla muutetaan Paavolantie Lukkarinpuiston ja Pehkolantien väliseltä alueelta ELY-keskuksen hallinnoimasta maantiestä kunnan hallinnoimaksi katualueeksi. Yleisesti ELY-keskus toteaa, että kaava-aineistossa näkyy se, että alueen kaavoitusta on käynnistetty vuonna 2016, vaikka varsinainen vireilletulo on ollut vasta vuonna 2023. Lähtötietojen osittainen vanhentuneisuus vaikeuttaa kaavaluonnoksesta lausumista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä kaavaselostuksessa on vanhentunutta tietoa sekä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista että Siikajoen rakennusjärjestyksestä. Tällä hetkellä voimassa olevat tarkistettut alueidenkäyttötavoitteet on hyväksytty 14.12.2017 ja ne ovat tulleet voimaan 1.4.2018. Siikajoen nykyinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 22.4.2021. OAS:a tulee täydentää tältä osin. Kaikille kartoille ei ollut rajattu hankealuetta, mikä vaikeutti asemakaavamuutosalueen sijainnin hahmottavista esim. Paavolan yleiskaavakartalta. OAS:n asemakaavakappaleen 1.4 kuvatekstissä on virhe: ote on ajantasa-asemakaavasta, ei Paavolan osayleiskaavasta.

Kaava-aineistosta ei käy selkeästi ilmi, miltä osin on kyse asemakaavan laajennuksesta ja miltä osin asemakaavan muutoksesta. Tätä tulee havainnollistaa esim. karttaotteella kaavaselostuksessa.

Asemakaavatyössä on tarkoituksena hyödyntää sekä vuonna 2007 hyväksytyyn Paavolan osayleiskaavan selvityksiä, että vuonna 2016 tehtyä luontoselvitystä. ELY-keskus muistuttaa, että käytettävien selvitysten on oltava sekä ajantasaisia että keskeisimmät selvitykset, kuten luontoselvitys ja asemakaavan meluselvitys, on liitettävä asemakaavan liitteiksi. Kaavaselostuksessa on ainoastaan referoitu luontoselvitystä, minkä lisäksi sinne on jäänyt vanhentunutta tietoa alueen rakennuskannasta. Mm. alueella sijaitsevia vanhoja rakennuksia on purettu vuosina 2017-2019 eikä selostuksesta käy ilmi, onko alueelle jäänyt sellaisia rakenteita, joihin voi liittyä luontoarvoja (esim. maakellari, jota lepakot voivat käyttää). Vuoden 2016 luontoselvityksessä suunnittelualueelta on löydetty huomionarvoista puustoa kiinteistöiltä 24-1, 24-2 ja 24-24. Tätä puustoa ei ole huomioitu selostuksesta millään tavoin asemakaavaluonnoksessa esim. säilytettävä puusto -merkinnällä tai korttelialueiden rajauksessa. Epäselväksi myös jää, mikä on tämän puuston tilanne luontoselvityksen teon jälkeen alueella suoritettujen harvennushakkuiden jäljiltä. Luonnonympäristön lähtötiedoissa tulee hyödyntää Lajitietokeskuksen laji.fi -sivuston tietoja.

Kulttuuriympäristön ja kulttuuriperinnön osalta kaavaselostukseen tulee lisätä oma erillinen kappaleensa arkeologisesta kulttuuriperinnöstä sekä huomioida alueellisen vastuumuseon Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnot. Lisäksi selostukseen tulee lisätä päivämäärä, jolloin muinaisjäännöstiedot on tarkistettu muinaisjäännösrekisteristä.

Asemakaavan pohjakartta ei ole kaikilta osin ajantasainen toteutuneen rakentamisen osalta esimerkiksi korttelissa 5 tontilla 1. Tämä ajantasattomuus näkyy myös kaavaluonnosratkaisussa, sillä tontille 1 Paavolan vanhustentalojen luoteispuolelle jo rakennetut rakennukset on osoitettu ohjeellisella rakennusalamerkinnällä.

Kaavaselistuksessa puhutaan useissa kohdin Paavolan Veden pumppaamosta, jolle kaavaehdotuksessa on osoitettu oma ET-korttelialue. Selostuksesta ei käy ilmi, onko kyse nimenomaisesti jätevedenpumppaamosta. Mikäli on, tulee kaavaratkaisussa varmistua riittävästä suojaetäisyyksistä (hajun leviäminen sekä normaalitilanteessa että häiriötilanteissa) suhteessa uuteen asuinrakentamiseen. Pumppaamorakennukselle ei ole osoitettu rakennusala/-oikeutta kaavaluonnoksessa.

Asemakaavassa ei ole nimetty alueen katuja tai puistoja, vaikka ne olisi nimetty jo voimassa olevassa asemakaavassa (esim. Lukkarinkuja ja Lukkarinpuisto). Nimistö tulee päivittää asemakaavaehdotukseen. Kortteleihin 4 ja 5 tulisi osoittaa rakentamisalueiden rajat, kaavaluonnoksessa ne on osoitettu vain kortteleihin 1 ja 2. Asemakaavaluonnoksessa ei ole otettu kantaa autopaikkamääriin, vaikka alueelle sijoittuu hyvin erityyppistä rakentamista (erillispientaloja, seurakuntatalo, rivitaloasumista, vanhusten palveluasumista), joten kaavaratkaisua tulisi tarkentaa tältä osin.

Sanaa ”hulevesi” ei ole mainittu kaava-aineistossa eikä niiden käsittelyä ole ohjattu kaavaluonnosratkaisussa. ELY-keskus muistuttaa, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti alueidenkäytössä tulee tehdä ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi (mm. lisääntyvät sademäärät). Kaavaselistusta tulee täydentää hulevesien käsittelyn osalta ja ohjata hulevesien käsittelyä esim. yleisellä asemakaavamääräyksellä.

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on happamia sulfaattipitoisia maita. Kaavaselistusta tulee täydentää asiantuntija-arviolla happamien sulfaattipitoisten maiden esiintymisen osalta. Tarvittaessa tulee antaa yleinen asemakaavamääräys niiden selvittämisestä ja käsittelystä rakentamistöiden aikana.

Asemakaavaratkaisu poikkeaa aluevarauksiltaan voimassa olevasta Paavolan osayleiskaavasta. Kaavaselistusta ja vaikutusten arviointia tulee täydentää asemakaavaratkaisun ja yleiskaavaratkaisun vertailulla sekä perustella, miksi yleiskaavasta on poikettu. Samoin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tulee avata enemmän ja arvioida hanketta suhteessa niihin.

Muutoin ELY-keskus toteaa vaikutusten arvioinnin osalta, että sitä olisi hyvä täydentää joiltain osin. Esimerkiksi liikennevaikutusten osalta on todettu vain, että ”rakentaminen lisää liikennettä Paavolantielle”, mutta määristä ei ole luonnosvaiheesta esitetty mitään arvioita.

Luonnonsuojeluryhmä

Kaavaselistuksen perusteella Lukkarinpuiston alueelle on tehty maastoselvitys 9.12.2016. Talvisaikaan tehdyllä maastokäynnillä havaittiin jäniksen lumijäljet ja orava sekä rajattiin huomionarvioista puustoa. Kaavaselistuksen vaikutustenarvioinnissa todetaan, ettei alueella esiinny luonnonsuojelu-, vesi- tai metsälain mukaisia luontotyyppisiä eikä uhanalaisia kasveja, joten rakentamisesta ei olisi erityistä uhkaa luonnonympäristölle.

ELY-keskus toteaa, että maastokäynnin ajankohta ei ollut sopiva uhanalaisten lajien, luontotyyppien ja luonnonsuojelulaila tiukasti suojeltujen luontodirektiivin IV lajien inventoinnille, josta syystä em. luontoarvojen esiintymistä tai puuttumista alueella ei voitu selvittää. Lisäksi selvityksestä on kulunut yli 6 vuotta, jonka aikana on voinut tapahtua muutoksia paikan lajistossa ja luonnonoloissa. Edellä mainituista syistä luontonselvitys ei riitä kaavan luontovaikutusten tunnistamiseen.

LIITE

Luontovaikutusten arviointia varten tulisi tehdä perusluontoinen, lajistonselvityksille sopivalla ajankohdalla ja asiantuntemusta omaavalla kartoittajalla tehty luontoselvitys, joka kattaa uhanalaiset lajit, luontotyyppit sekä luontodirektiivin IV- liitteen tiukasti suojeltujen lajien mahdollinen esiintyminen alueella. Luontodirektiivilajien esiintymisselvitys onnistuu pääosin asiantuntija-arviona lajien elinympäristötietojen perusteella. Erityistä huomiota on kuitenkin kiinnitettävä lepakoihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikat voivat sijaita alueen vanhassa rakennuskannassa. Mikäli aiotaan purkaa vanhoja rakennuksia kuten esim. selostuksessa mainittu hirsinavetta, lato tai maakellari, niin alueelle tulisi tehdä Suomen Lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeiden (2023) mukainen maastotyöpohjainen lepakkonselvitys.

Kaavaselostusta tulee täydentää asianmukaisella tavalla tehdyn luontoselvityksen tuloksilla ja niiden perusteella tehdyllä vaikutustenarvioinnilla.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Kaavamuutosalue sijoittuu Paavolantien, Kortekankaantien ja Metsätien rajaamalle alueelle. Asemakaavan muutoksella on tarkoitus mahdollistaa rivi- ja pientalorakentaminen sekä virkistyskäyttömahdollisuuksien säilyminen ja kehittäminen Lukkarinpuiston alueella. Lisäksi tarkistetaan Kortekankaantien varren ja alueen eteläosassa sijaitsevan AR-korttelin rajauksia toteutuneen tilanteen mukaiseksi.

Ympäristönsuojeluyksikkö toteaa, että kaavatyön yhteydessä tulee laatia asemakaavan meluselvitys. Asemakaavan meluselvityksen perusteella kaavassa tulee kaavamerkinnöin ja -määräyksiin esittää riittävät toimenpiteet, joilla päästään alle melun ohjearvojen. Kaavassa tulee antaa yksityiskohtaisia määräyksiä toimintojen ja rakennusmassojen sijoittelusta, melusteistä ja melulle herkkien kohteiden suojaamisesta. Laadittu asemakaavan meluselvitys tulee esittää kaavaselostuksen liiteaineistona. Kaavatyön yhteydessä on tärkeää huomioida, että meluohjearvot koskevat myös virkistysalueita.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue lausuu kaavaluonnoksesta seuraavaa.

Kaavakartalla on osoitettu katuna Paavolantie, joka on tällä hetkellä maantietä (mt 18596). Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ja kunnalla on käynnissä neuvottelut Paavolantien hallinnollisen luokan muutoksesta maantiestä kaduksi, joten kaavaluonnos on linjassa hallinnollisen luokan muutosprosessin kanssa. Kaavaselostuksen mukaan tiemuutosasiaa on käsitelty Siikajoen kunnanhallituksessa 20.6.2022. Aiemmin jo muu osa Paavolantiestä on kaavoitettu kaduksi.

Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole huomauttamista kaavaluonnoksesta.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavan lähtötiedot on päivitettävä vastaamaan vuoden 2023 tilannetta ja alueelta on laadittava sekä uusi luontoselvitys että asemakaavan meluselvitys. Päivitetyt lähtötiedot ja selvitysten tulokset tulee huomioida sekä kaavaratkaisussa että vaikutusten arvioinnissa. Kaava-aineistoa tulee muutoinkin täydentää lausunnon mukaisesti.

Vastine:

Alueidenkäyttöryhmä

- *Meluselvitys on laadittu ja liitetty asemakaava-asiakirjojen liitteeksi.*

LIITE

- *Koska edellisestä alueelle tehdystä luontoselvityksestä oli jo aikaa uusi luontoselvitys tehtiin keväällä ja kesällä 2024. Luontoselvitys on laadittu osana kaavaselostusta ei erillisenä raporttina.*
- *Luonnonympäristön lähtötiedoissa on hyödynnetty Lajitietokeskuksen laji.fi -sivuston tietoja.*
- *Asemakaavan pohjakartta on päivitetty loppusyksyllä 2024.*
- *Kaavaselostusta on täydennetty asiantuntija-arviolla happamien sulfaattipitoisten maiden esiintymisen osalta.*
- *Kaavan mukaisessa rakentamisessa syntyy hulevesiä, jotka ovat varsin vähäisiä.*

Luonnonsuojeluryhmä

- *Koska edellisestä alueelle tehdystä luontoselvityksestä oli jo aikaa uusi luontoselvitys tehtiin keväällä ja kesällä 2024. Luontoselvitys on laadittu osana kaavaselostusta ei erillisenä raporttina.*
- *Vanhat rakennukset, joissa olisi voinut olla lepakoiden käyttämiä lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, alueelta on jo ehditty purkaa vuosien 2017–2019 aikana.*

Ympäristönsuojeluyksikkö

- *Suunnittelualueelle on tehty meluselvitys 2023. Meluselvityksen raportin mukaan suunnittelualueella ei ylitetä Valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaisia ohjearvoja nyky- tai ennusteliikennemäärätilanteessa.*

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

- *Merkitään tiedoksi*

Paavolan Vesi Oy:

Siikajoen kunta on pyytänyt Paavolan Vesi Oy:ltä lausuntoa Paavolan Kirkonseudun asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta Lukkarinpuiston alueella.

Kaavaehdotuksen alueella sijaitsee Paavolan Vesi Oy:n Paavolan paineenkorottamo ja alavesisäiliö sekä runkovesijohtoja, venttiileitä, viemärirunkoja ja -kaivoja. Alue on Paavolan Veden toimintaaluetta. Paavolan Vesi omistaa kiinteistön suunnittelualueella

Paavolan Vesi Oy on tutustunut nähtävillä olevaan kaava-aineistoon ja lausuu kaavasta seuraavaa:

Kaavaselostuksessa on riittävästi huomioitu miten vesihuolto ja muu kunnallistekniikka alueelle sijoittuu. Samoin on huomioitu Paavolan Veden omistama kiinteistö, jolla sijaitsee Paavolan alueen vesihuoltoa palveleva paineenkorottamo ja alavesisäiliö. Vesihuollon täydennyssuunnittelu tulisi yhteen sovittaa muun kunnallistekniikan suunnittelun kanssa yhteistyössä siten, että vältetään tarpeettomat rakentamiskustannukset ja saadaan toimiva aluetta palveleva kunnallistekniikka.

Muilta osin Paavolan Vedellä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi*

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos:

Siikajoen kunta on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyyntöön Paavolan kirkonseudun asemakaavan muutos- ja laajennusluonnoksesta Lukkarinpuiston alueella. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 2, 4, 5 ja 29 sekä siihen liittyviä katu-, liikenne- ja virkistysalueita. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa rivi- ja pientalorakentaminen alueelle.

Pelastusviranomaisen on tutustunut asiakirjoihin ja lausuu seuraavaa:

Pelastusviranomaisen muistuttaa, että pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan kunnan velvollisuus on huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Kunnan tulee huolehtia sammutusveden ottopaikoista ja luonnonvesilähteistä. Tämä tulee huomioida myös uusien alueiden kaavoituksessa sekä kaavamuuotoksissa. Sammutusvesijärjestelmä katsotaan riittävän tehokkaaksi, kun veden tuotto on yli 2000 l/min. Sammutusvesipisteen tulisi olla 300 metrin säteellä kaava-alueen kiinteistöistä. Kaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa vesihuoltolaitokselta, että riittävän tehokas vesiasema löytyy kaava-alueen sisältä tai sen välittömästä läheisyydestä. Pelastuslaitos arvioi palopostien ja vesiasemien tarpeen ja toimivuuden sekä hyväksyy niiden mitoituskriteerit, mallin ja sijainnin.

Tiivis rakentaminen edellyttää, että tehokkaan pelastustoiminnan vaatimukset otetaan kaavoituksessa huomioon. Pelastuslain (379/2011) 11 §:n mukaan hälytysajoneuvoille tarkoitetut tiet ja muut kulkuyhteydet on pidettävä ajokelpoisina ja esteettöminä. Lisäksi teiden tulee mahdollistaa pelastustoimen tehtävien hoito.

Liikennejärjestelyiden tulee mahdollistaa kaava-alueella olevien kohteiden mahdollisimman hyvä saavutettavuus myös pelastuslaitoksen raskailla ajoneuvoilla. Tämä tulee erityisesti ottaa huomioon suunniteltaessa katuja ja ajoteitä, joilla ei ole läpiajoa. Kaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa, että alueelle suunniteltujen pistoteiden päiden kääntöympyrän kääntösäde on riittävä myös raskaille pelastusajoneuvoille.

Kaavoitustyön yhteydessä tulee varmistaa, että alueella on riittävästi pysäköintialueita sen toimintojen luonne huomioon ottaen.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi*